

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2023/194

Karar Sayısı : 2024/104

Karar Tarihi : 9/5/2024

R.G. Tarih – Sayı : 24/7/2024 - 32611

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Gazipaşa Kadastro Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun'un;

A. 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan "...31/12/2011 tarihinden önce..." ibaresinin,

B. 11. maddesinin (14) numaralı fıkrasında yer alan "...31/12/2011 tarihinden önce olmak üzere..." ibaresinin,

Anayasa'nın 2., 10., 35., 36. ve 40. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Kullanım kadastro suna dayalı tespitin iptali talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

Kanun'un itiraz konusu kuralların da yer aldığı;

A. 6. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"(2) 2/B alanlarında bulunan taşınmazlar hakkında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenecek güncelleme listelerine veya kadastro tutanaklarına ya da kesinleşmiş mahkeme kararlarına göre oluşturulacak tapu kütüklerinin beyanlar hanesine göre; bu taşınmazların 31/12/2011 tarihinden önce kullanıcısı ve/veya üzerindeki muhdesatın sahibi olarak gösterilecek kişilerden bu taşınmazları satın almak için süresi içerisinde idareye başvuran ve idarece tespit edilen satış bedelini itiraz ve dava konusu etmeksizin kabul edenler de hak sahibi sayılır."

B. 11. maddesinin (14) numaralı fıkrası şöyledir:

"(14) Kadastro müdürlüklerince 2/B alanları hakkında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenecek güncelleme listelerinde ve kadastro tutanaklarında; bu alanların fiili kullanım durumları, varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğu, bu yerlerin ve üzerlerindeki muhdesatın 31/12/2011 tarihinden önce olmak üzere ne zamandan beri kim veya kimler tarafından kullanıldığı gösterilir ve bunlar tescil edildikleri veya kesinleştikleri tarihten itibaren en geç bir ay içinde idareye gönderilir."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri

BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR ve Muhterem İNCE'nin katılımlarıyla 27/12/2023 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle başvuruya engel durumun varlığı sorunu görüşülmüştür.

2. Anayasa'nın "*Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi*" başlıklı 152. maddesinin dördüncü fıkrasında "*Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.*" denilmiştir.

3. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrasında da "*Mahkemenin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla itiraz başvurusu yapılamaz.*" hükmüne yer verilmiştir.

4. 6292 sayılı Kanun'un 11. maddesinin (14) numaralı fıkrasının itiraz konusu kuralın da yer aldığı "*...bu alanların fiili kullanım durumları, varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğu, bu yerlerin ve üzerlerindeki muhdesatın 31/12/2011 tarihinden önce olmak üzere ne zamandan beri kim veya kimler tarafından kullanıldığı gösterilir...*" bölümüne yönelik iptal talebi, Anayasa Mahkemesinin 11/10/2023 tarihli ve E.2021/110, K.2023/175 sayılı kararıyla esastan reddedilmiş ve bu karar 27/12/2023 tarihli ve 32412 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

5. Anayasa Mahkemesince itiraz başvurusunda işin esasına girilerek reddedilen itiraz konusu kural hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için önceki kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 27/12/2023 tarihinden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz dolmamıştır. Bu itibarla 6292 sayılı Kanun'un 11. maddesinin (14) numaralı fıkrasında yer alan "*...31/12/2011 tarihinden önce olmak üzere...*" ibaresine yönelik itiraz başvurusunun Anayasa'nın 152. maddesi ve 6216 sayılı Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince reddi gerekir.

6. İtiraz yoluna başvuran Mahkemenin başvurusu 12/12/2023 tarihini taşımaktaysa da Anayasa Mahkemesinin aynı konuda işin esasına girerek verdiği ret kararı Resmî Gazete'de yayımlandığı için Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca itirazın incelenmesi mümkün değildir. Nitekim Anayasa'nın 152. maddesi yalnızca Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla başvuran mahkemeleri değil Anayasa Mahkemesini de bağlar. Anayasa'nın anılan hükmünün amacı hem gereksiz başvuruları önleyerek Anayasa Mahkemesinin çalışma düzenini korumak hem de uygulamada sürekliliği sağlamaktır. Bu itibarla Anayasa Mahkemesi, önceki kararın yayımlandığı tarihten sonra karar vermek durumunda ise başvurunun iptal kararından önce yapıp yapılmadığı önem taşımaksızın itirazı reddetmek durumundadır (AYM, E.2023/19, K.2023/18, 16/2/2023, § 4; E.2021/109, K.2021/81, 4/11/2021, § 5; E.2018/130, K.2018/97, 17/10/2018, § 3; E.2018/131, K.2018/98, 17/10/2018, § 3; E.2014/77, K.2014/202, 25/12/2014).

7. Açıklanan nedenlerle 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun'un;

A. 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan "*...31/12/2011 tarihinden önce...*" ibaresinin esasının incelenmesine,

B. 11. maddesinin (14) numaralı fıkrasında yer alan "*...31/12/2011 tarihinden önce olmak üzere...*" ibaresine yönelik itiraz başvurusunun Anayasa'nın 152. maddesinin dördüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince REDDİNE,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

8. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Fatma KARAMAN ODABAŞI tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Anlam ve Kapsam

9. 6292 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasında 2/B alanlarında bulunan taşınmazlar hakkında bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenecek güncelleme listelerine veya kadastro tutanaklarına ya da kesinleşmiş mahkeme kararlarına göre oluşturulacak tapu kütüklerinin beyanlar hanesine göre; bu taşınmazların 31/12/2011 tarihinden önce kullanıcısı ve/veya üzerindeki muhdesatın sahibi olarak gösterilecek kişilerden bu taşınmazları satın almak için süresi içinde idareye başvuran ve idarece tespit edilen satış bedelini itiraz ve dava konusu etmeksizin kabul edenlerin hak sahibi sayılacakları hükme bağlanmıştır. Anılan fıkroda yer alan "...31/12/2011 tarihinden önce..." ibaresi itiraz konusu kuralı oluşturmaktadır.

10. Kanun'un 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde 2/B alanlarının tanımı yapılmıştır. Bende göre 2/B alanları; 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 20/6/1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanun'la değiştirilen 2. maddesiyle 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı ve 5/6/1986 tarihli ve 3302 sayılı Kanunlarla değiştirilen 2. maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine veya kesinleşmiş mahkeme kararlarına göre Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan ve çıkarılacak yerleri ifade etmektedir.

11. 6831 sayılı Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinde ise 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden; tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık (Antep fıstığı, çam fıstığı) gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanlarının orman sınırları dışına çıkarılacağı hükme bağlanmıştır. Anılan maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında da bu yerlerin devlete ait olması hâlinde Hazine adına, tüzel kişiliğe sahip kamu kurum ve kuruluşlarına ait olması durumunda bu kurum ve kuruluşlar adına, hususi orman olması hâlinde ise sahipleri adına orman sınırları dışına çıkartılacağı, bu yerler dışında orman sınırlarında hiçbir suretle daraltma yapılamayacağı ifade edilmiştir.

12. 6292 sayılı Kanun'un 6. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı (2) numaralı fıkrasında 2/B alanlarında bulunan taşınmazlar üzerindeki hak sahipliğinin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine göre belirleneceği hükme bağlanmış; beyanlar hanesinin ise anılan Kanun'un yürürlüğe girdiği 26/4/2012 tarihten sonra düzenlenecek güncelleme listeleri veya kadastro tutanakları ya da kesinleşmiş mahkeme kararları uyarınca oluşturulacağı belirtilmiştir.

13. Kanun'un 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendinde güncelleme listelerinin 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun ek 4. maddesine göre düzenlenen ve 2/B alanlarından daha önce kullanım kadastrosu yapılan yerlerin fiilî kullanım durumlarını gösteren ve tescil edilen listeleri, (e) bendinde ise kadastro tutanaklarının yine 3402 sayılı Kanun'a göre düzenlenen ve 2/B alanlarının fiilî kullanım durumlarını gösteren ve kesinleşen tutanakları ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

14. 3402 sayılı Kanun'un ek 4. maddesinin birinci fıkrasında 6831 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (B) bendine göre orman kadastro komisyonlarınca Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin, Hazine adına tescil edilmesi sırasında fiilî kullanım durumları dikkate alınmak ve

varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğunun, kim veya kimler tarafından ne zamandan beri kullanıldığının belirlenerek bu hususların kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterileceği belirtilmiştir.

15. İtiraz konusu kural Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan veya çıkarılacak 2/B alanlarında hak sahibi sayılma ve doğrudan satış isteyebilme haklarını taşınmazın belirli bir tarihten önce kullanıcısı ve/veya üzerindeki muhdesatın sahibi olma koşuluna bağlamaktadır. Buna göre 31/12/2011 tarihinden önce taşınmazın kullanıcısı ve/veya üzerindeki muhdesatın sahibi olan kişiler 6292 sayılı Kanun kapsamında hak sahibi olabilecek ve taşınmazın doğrudan kendilerine satılmasını isteyebileceklerdir. 31/12/2011 tarihinden sonra başlayan fiili kullanımlar ile bu tarihten sonra gerçekleştirilecek muhdesatlar ise anılan Kanun kapsamında hak sahipliği ve satış isteyebilme hakkı doğurmayacaktır.

B. İtirazın Gerekçesi

16. Başvuru kararında özetle; kuralın 31/12/2011 tarihinden sonra ancak 2/B'ye ayırma veya kadastro tespitinden önce taşınmazı kullanan veya üzerindeki muhdesatı meydana getiren kişilerin tapunun beyanlar hanesine yazılmasını engelleyerek bu kişilerin hak sahipliği ve doğrudan satış hakkından yararlanmalarını engellediği, 31/12/2011 tarihinin esas alınarak taşınmazı kullanan veya üzerindeki muhdesatı meydana getiren kişiler yönünden ayırım yapılmasının eşitlik ilkesiyle bağdaşmadığı, taşınmaz üzerindeki muhdesatın uzun yıllar önce yapılmış olmasına rağmen hak tanınmasının hukuki belirlilik ilkesini, mülkiyet ve etkili başvuru hakları ile hak arama özgürlüğünün ihlal ettiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2., 10., 35., 36. ve 40. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

C. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

17. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 169. maddesi yönünden de incelenmiştir.

18. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuki güvenliği sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuk kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir.

19. Anayasa'nın anılan maddesinde güvence altına alınan hukuk devleti ilkesi gereğince kanunların kamu yararı gözetilerek çıkarılması zorunludur. Anayasa Mahkemesince kamu yararı konusunda yapılacak inceleme, kanunun kamu yararı amacıyla yapılıp yapılmadığının araştırılmasıyla sınırlıdır. Anayasa'nın çeşitli hükümlerinde yer alan kamu yararı kavramının Anayasa'da bir tanımı yapılmamıştır. Ancak Anayasa Mahkemesinin kararlarında da belirtildiği gibi kamu yararı; bireysel, özel çıkarılardan ayrı ve bunlara üstün olan toplumsal yarardır. Kamu yararı düşüncesi olmaksızın yalnız özel çıkarlar için veya sadece belli kişilerin yararına kanun hükmü konulamaz. Böyle bir durumun açık bir biçimde ve kesin olarak saptanması hâlinde söz konusu kanun hükmü Anayasa'nın 2. maddesine aykırı düşer. Açıklanan istisnai hâl dışında bir kanun hükmünün gereksinimlere uygun olup olmadığı, hangi araç ve yöntemlerle kamu yararının sağlanabileceği kanun koyucunun takdirinde olduğundan bu kapsamda kamu yararı değerlendirmesi yapmak anayasa yargısıyla bağdaşmaz (AYM, E.2020/53, K.2021/55, 14/7/2021, § 23).

20. Hukuk devletinin ön koşulları arasında hukuki güvenlik ile belirlilik ilkeleri bulunmaktadır. Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi; hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden

kaçınmasını gerekli kılar. Belirlilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir (AYM, E.2020/30, K.2023/12, 25/1/2023, § 52).

21. Kuralla Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan veya çıkarılacak 2/B alanlarında 6292 sayılı Kanun uyarınca hak sahibi sayılabilmek için 31/12/2011 tarihinden önce taşınmazın kullanıcısı ve/veya aynı tarihten önce taşınmaz üzerinde muhdesat sahibi olma koşulu getirilmiştir. Bu itibarla anılan Kanun'un yürürlük tarihi olan 26/4/2012 tarihten sonra düzenlenecek güncelleme listeleri, kadastro tutanakları veya kesinleşmiş mahkeme kararları uyarınca oluşturulacak tapu kütüklerinin beyanlar hanesine göre ancak 31/12/2011 tarihinden önce taşınmazın kullanıcısı veya üzerindeki muhdesatın sahibi olanlar hak sahibi sayılacaktır.

22. Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan veya çıkarılacak 2/B alanlarının en temel şekilde devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunduğu açıktır. Bu bağlamda Kanun'un genel gerekçesi ile kuralın da yer aldığı 6. maddesinin gerekçesinde bu alanların bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş, ormana geri dönüşümü artık mümkün bulunmayan ve özellikle yerleşim alanı olarak işgal edilerek fiilen kullanılan alanlar oldukları belirtilmiştir. Buna göre imar ve şehircilik ilkelerine aykırı yapılaşmanın getirdiği sorunların, bu alanlardaki kamu yatırımları ile kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesindeki aksaklıkların, devletin vergi ve gelir kayıplarının ve fiilî durum sebebiyle yaşanan sorunlar ile oluşan hukuki uyuşmazlıkların ortadan kaldırılması gerekliliği ifade edilerek oluşan fiilî durumun yasal bir zemine kavuşturulmasının amaçlandığı ifade edilmiştir.

23. Anayasa Mahkemesinin çeşitli kararlarında vurgulandığı üzere, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlarla ilgili olarak kanun koyucunun, kamu yararını gözetmek ve Anayasa maddelerinde yer alan güvence hükümlerini de dikkate almak şartıyla dilediği şekilde hukuki düzen tesis edebilmesi mümkündür (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 39).

24. Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 6. maddesinde Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan veya çıkarılacak 2/B alanlarının değerlendirilmesi ve bu alanlarla ilgili olarak zaman içinde kişiler ve devlet arasında ortaya çıkan hukuki uyuşmazlıkların çözümü bakımından hak sahipliğinin fiilî kullanım durumu dikkate alınarak belirlendiği anlaşılmaktadır.

25. Kural ise hak sahibi sayılabilmeye esas fiilî kullanım durumu yönünden kesin bir tarih öngörmek suretiyle fiilî kullanım durumunun 31/12/2011 tarihinden öncesine ilişkin olması gerektiğini belirtmektedir. Kuralın da yer aldığı Kanun'la orman sınırları dışına çıkarılan alanların değerlendirilmesi konusunda hâlihazırdaki yasal boşluğun doldurulmasının amaçlandığı gözönüne alındığında anılan tarihin Kanun'un hazırlık çalışmalarının başlangıcı ile uyumlu olacak şekilde belirlendiği anlaşılmaktadır. Buna göre Kanun'un hazırlık sürecinde gerçekleşmeye başlayabilecek muhtemel fiilî kullanımları da kapsam dışı bırakacak şekilde kesin bir tarih belirleyerek bu tarihten önceki kullanımları gözetken ve iyiniyetli kullanıcılar ile muhdesat sahiplerini hak sahibi sayan kuralın kamu yararına aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

26. Yine Kanun kapsamında hak sahibi sayılmanın şartlarından birini düzenleyen, hangi tarihe kadar olan kullanım ve/veya muhdesat sahipliğinin 2/B alanlarında bulunan taşınmazlar yönünden hak sahipliğinin tanınacağı yönünde kesin bir tarihi herhangi bir tereddüde yer vermeyecek şekilde açık, net ve anlaşılabilir bir biçimde düzenleyen kuralın belirli ve öngörülebilir olmadığı da söylenemez.

27. Anayasa'nın 169. maddesinde ormanların korunması ve geliştirilmesi konusunda ayrıntılı düzenlemelere yer verilerek ormanların hukuki rejimi düzenlenmiştir. Anılan maddenin

birinci fıkrasında ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları çıkarma ve tedbirleri alma görevi devlete verilmiş; bütün ormanların gözetiminin devlete ait olduğu açıklanmıştır. Maddenin ikinci fıkrasında devlet ormanlarının mülkiyetinin devredilemeyeceği ifade edilmiş; üçüncü fıkrasında da ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemeyeceği düzenlenmiştir. Maddenin dördüncü fıkrasında ise orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı belirtilmiştir.

28. Madde kapsamında herhangi bir ayrıma gidilmeksizin tüm orman çeşitleri bakımından devlete koruma ve genişletme için gerekli düzenlemeleri yapma ve gerekli tedbirleri alma konusunda pozitif yükümlülüklerin yüklendiği anlaşılmaktadır (AYM, E.2021/110, K.2023/175, 11/10/2023, § 21).

29. Orman alanlarının muhafazası ile orman sınırlarının korunması esas olup Anayasa'nın 169. maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen özel durumlar dışında orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı açıktır. Bu bağlamda 2/B uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarma ve bu alanlarda hak sahibi olunabilmesi istisnai bir düzenleme niteliğindedir. Orman sınırları dışına çıkarılan alanlarda oluşmuş olan fiilî durumlara herhangi bir tarih sınırlaması olmaksızın süreklilik arz edecek şekilde hukuki bir sonuç bağlanması doğal olarak orman niteliğini kaybeden alanların işgali ve/veya bu alanların zaman içinde mülkiyetinin kazanılabileceği hususunda kişilerde beklenti oluşmasına sebebiyet verebilir. Bu bağlamda kuralla tarih sınırlaması getirilerek ve Kanun'un hazırlık çalışmalarına ilişkin süreç de gözetilerek yürürlük tarihinden önce tespit edilen belirli bir tarihten önceki kullanımların dikkate alındığı görülmektedir. Bu yönüyle kuralın devletin ormanların korunması ve geliştirilmesi yönündeki pozitif yükümlülüğüne aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

30. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. ve 169. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

Kuralın Anayasa'nın 10. maddesine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de bu bağlamda belirtilen hususların Anayasa'nın 2. ve 169. maddeleri yönünden yapılan değerlendirmeler kapsamında ele alınmış olması nedeniyle Anayasa'nın 10. maddesi yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

Kuralın Anayasa'nın 35., 36. ve 40. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

IV. HÜKÜM

19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun'un 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan "...31/12/2011 tarihinden önce..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE 9/5/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Esas Sayısı : 2023/194
Karar Sayısı : 2024/104

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR